

7/11458

T.C
SANAYİ VE TİCARET BAKANLIĞI
Basın ve Halkla İlişkiler Müşavirliği

SAYI : B 14 0 BHİ 0 00 00 02-54
KONU : Yazılı Soru Önergesi

24 0000 0000

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞI'NA

İLGİ:26.12.2005 tarih ve A.01.0.GNS.0.10.00.02-7/11458-17366/44858 sayılı yazınız.

Adana Milletvekili N. Gaye ERBATUR'un "AB sürecinde Türk firmalarının desteklenmesine" ilişkin olarak tarafımdan cevaplandırılmasını istediği (7/11458) esas nolu yazılı soru önergesine ilişkin cevabımız ekte takdim edilmiştir.

Bilgilerinizi ve gereğini arz ederim.

Ali COŞKUN
Sanayi ve Ticaret Bakanı

Ek: 4 sayfa önerge cevabı

Gereği :
T.B.M.M. Başkanlığına

Bilgi :
Başbakanlığa

**ADANA MİLLETVEKİLİ N. GAYE ERBATUR'UN
YAZILI SORU ÖNERGESİNE İLİŞKİN CEVAPLARIMIZ**

Bilindiği gibi, Bakanlığımız, AB ile Türkiye arasında Gümrük Birliğini oluşturan 1/95 sayılı Ortaklık Konseyi Kararı (OKK) ve sonrasındaki Birliğe adaylık sürecinde AB müktesebatının uyumlaştırılması ile ilgili olarak, sorumluluğundaki malların serbest dolaşımı başlığı altında yer alan 162 adet teknik mevzuatı iç hukuka kazandırmaktan ve bunların uygulanabilmeleri için gerekli mekanizmaları oluşturmaktan sorumludur.

1/95 sayılı Kararın 8-11 maddeleri incelendiğinde, Türkiye'nin teknik mevzuatı tümüyle yürürlüğe koymasını ve bu mevzuatı uygulayabilmesini sağlayacak gerekli altyapıyı oluşturmalarını müteakip, Kararın tüm şartlarının işletileceği anlaşılmaktadır. Söz konusu Karardan doğan haklarımızı işletebilmek için bir an evvel 2/97 sayılı OKK ekinde yer alan listenin uyumlaştırmasının tamamlanması gerekmektedir. Yani, bunların uyumlaştırılması ne kadar geciktirilir ise Kararın iki taraflı işletilmesi de o kadar gecikmektedir. Dolayısıyla soru önergesinde bildirilen kaygıların gerçekleşmesi uyumun gerçekleşmesi ile değil uyumun geciktirilmesi ile olacaktır.

Bu bağlamda, son iki yıl içinde ciddi ilerlemeler kaydeden Bakanlığımız 97/22974 sayılı Bakanlar Kurulu Kararı ile kendisine verilen 162 direktifin bu gün itibarı ile 159'sını uyumlaştırarak iç hukukumuza kazandırmıştır. Sadece mevzuat uyumu değil, bu mevzuatın etkin olarak uygulanabilmesini teminen gerekli tüm mekanizmaların kurulması yönünde de yoğun çalışmalar sürdürülmektedir.

Soru önergesinde bahsi geçen 235 bin firmanın tamamı sanayici olmadığı gibi sanayi ürünlerinin tamamı da AB teknik mevzuatıyla düzenlenmiş alanda yer almamaktadır. Teknik mevzuat uyumunda en çok sıkıntı yaratabilecek alan olan CE işaretlemesi ise ancak 23 ayrı AB teknik mevzuatı kapsamına giren ürünler için geçerlidir ve bunlar da elektrikli malzemeler, makineler, basınçlı kaplar gibi belli bir kesim sanayi ürününü kapsamaktadır. Burada en çok şikâyet konusu olan husus ise CE işaretlemesinin getirdiği maliyet olmaktadır ki, bu maliyetin %70'ine yakın kısmı KOSGEB ve Dış Ticaret Müsteşarlığı tarafından karşılanmaktadır. Uyumun teknik açıdan en önemli unsuru AB standartlarında üretim yapmak ve kalite sistemlerini sahip olmaktan geçmektedir. Eğer ülke olarak belli bir gelişmişlik seviyesine ulaşmak isteniyorsa bu koşullara uymak zaten kaçınılmazdır. Avrupa Birliği üyelik süreci yaşanmasa dahi devlet olarak görevimiz üretimin belli bir güvenlik ve kalite seviyesini yakalayacak olan standartları koymak ve bunlara uyulduğunun kontrollerini yapmaktır. Daha önce bu, mecburi standart uygulaması ile sağlanmaktaydı. Bilindiği üzere bu standartların hemen hepsi Almanya, İngiltere gibi yine Avrupa ülkelerince kullanılan standartlardı. Bu gün uyumlaştırılan AB standartları yine bu ülkelerce hazırlanan önceki standartların AB içinde uyumlaştırılmış halleridir.

CE işaretlemesi gerektiren yönetmeliklerin ya da diğer AB mevzuatının 4703 sayılı Kanunla zorunlu olması sadece iç piyasa için geçerli olan bir husus değildir. İç piyasa için zorunlu olan ne varsa ithal edilen ürünler içinde aynıdır. Aksi olsa idi belki dengesizlikten bahsedilebilirdi. İthalatta da bu mevzuatların zorunlu olarak aranması özellikle Uzakdoğu'dan gelen kalitesiz ve güvensiz malların kontrol altına alınmasını sağlayacaktır.

Bu gün dünyanın geldiği noktada "dengeli ticaret"in katı korumacı politikalarla sağlanamayacağı açıktır. Ticaretin önündeki engellerin kaldırılması artık yalnız birlik içinde değil, bilindiği gibi tüm uluslar arası ilişkilerde benimsenen yaklaşım olmaktadır.

Bizim yaklaşımımız tüm dünyanın ilerlemesini seyrederek içerdeki pazarı korumak değil, doğru strateji ve politikalarla sanayicimizin kaliteli ve verimli üretimler yapmasına katkıda bulunmak, bunun önünü açmak, aynı zamanda etkin iç pazar denetimleri ile tüketicisini korurken, bir yandan da haksız rekabeti engellemektir. Uyumlaştırılan mevzuatın çoğunluğu, ürünlerin güvenliği ile ilgilidir ki bu zaten ülkemiz tüketicisine güvenli ürün sunulması için kaçınılmaz olarak gerçekleştirilmesi gereken standartlardır.

Ülkemiz Avrupa Birliğine üye olsa da olmasa da her halükarda yapması gereken teknik mevzuat alanında batı standartlarını yakalamaktır. Bakanlığımız bu uyumlaştırmayı kendi üreticisine, kendi sanayicisine rağmen yapmamış, aksine sektör bazında kurduğu ve tüm ekonomik operatörlerin yer aldığı komitelerle sanayiciyi yanına alarak bunu gerçekleştirmiştir.

Dengeli bir ticaret için yaklaşım, dışardan gelen mallara engel koyarak sanayimizin korunması değil, bu mallarla rekabet edecek kalite düzeyini yakalamış bir sanayi yaratabilmek olmalıdır. Sanayici bu kalite düzeyini uluslar arası kabul görmüş teknik düzenlemelere uyarak sağlayabilecektir. Bakanlığımız 162 adet teknik düzenlemenin bu gün itibarıyla 159 adedini uyumlaştırarak sanayicisinin AB ile rekabet edebilme gücüne katkıda bulunmuştur.

Sanayimizin üretimi ve ihracatında sağlanan çok güzel gelişmelerde Bakanlığımızın faaliyetlerinin büyük payı olduğu düşünülmektedir. Örneğin mevzuat uyumu ve sektörün sorunlarına çözüm sağlanmasına yönelik faaliyetlerimiz sayesinde otomotiv sanayimizin üretimi ve ihracatı sürekli artış göstermiş, birkaç yıl önce kapasite kullanım oranı % 20-30 seviyesinde olan bu sektör tam kapasiteyi yakalamış ve üretim artışı için yeni yatırımlara başlamıştır. 2003 yılında bir önceki yıla göre üretim artışı % 57 ihracat artışı ise % 37 olmuştur. 2005 Eylül ayı sonu itibarı ile üretim % 68 ihracat ise % 47 oranında artmıştır. Sektörün 2005 yılı ilk dokuz ayındaki ihracatı 7 milyar doları aşmıştır.

Aşağıdaki tabloda da görüleceği gibi mevzuatın yürürlüğe girdiği 2002-2003 yıllarından itibaren makine sektöründeki ihracat artışı ortalama % 30'lara varmıştır. Benzer artış ihracatın ithalatı karşılama oranında da görülmektedir.

YATIRIM MALI MAKİNA DIŞ TİCARETİ (x 1.000 ABD \$), Kaynak: DPT

YILLAR	İHRACAT	DEĞİŞİM %	İTHALAT	DEĞİŞİM %	KARŞILAMA ORANI %
1998	1.115.100		7.663.400		14,55
1999	1.215.600	9,01	5.068.000	-33,87	23,99
2000	1.362.700	12,10	5.875.000	15,92	23,19
2001	1.597.200	17,21	5.094.300	-13,29	31,35
2002	2.081.200	30,30	6.639.300	30,33	31,35
2003	3.047.600	46,43	8.374.100	26,13	36,39
2004	3.907.100	28,20	10.500.900	25,40	37,21

Öte yandan, Bakanlığımız bünyesinde, uyumlaştırılan teknik mevzuatın etkin işleyişini sağlamak amacıyla hem üretici temsilcilerini, hem mevzuatı uygulayıcı yetkili kuruluşları, hem de uygunluk değerlendirme kuruluşlarını tek çatı altında birleştiren sektör komitelerinin kurulduğu hususunun hatırlatılmasında fayda görülmektedir. Bu kapsamda hâlihazırda işleyen sektör komiteleri şunlardır:

- Motorlu Araçlar Teknik Komitesi (MARTEK),
- Makine Teknik Komitesi (MAKTEK),
- Asansör Teknik Komitesi (ASTEK),
- Elektrik Ve Elektronik Sanayi Teknik Komitesi (ELTEK),
- Tartı Aletleri Teknik Komitesi (TARTEK),
- Basınçlı Kaplar Teknik Komitesi (BASTEK),
- Gaz Yakan Cihazlar Teknik Komitesi (GAZTEK),
- Hazır Ambalajlı Mamuller Teknik Komitesi (HAZTEK).

Sektörü bilgilendirmek amacıyla sanayi odalarının, meslek birliklerinin ve derneklerin organizasyonunda düzenlenen toplantılara da iştirak edilmekte, Bakanlığımızca yürütülen uyum ve uygulama çalışmaları hakkında ilgili taraflara bilgi sunulmaktadır. Bu konuda Bakanlığımız web sayfasından (www.sanayi.gov.tr) da kamuoyunu aydınlatıcı, yönlendirici bilgiler sunulmaktadır.

Yukarıdaki genel hususların yanı sıra, sözkonusu soru önergesinde yer alan bazı sorulara Bakanlığımız bağlı kuruluşu KOSGEB'in verdiği yanıtlar ise aşağıda sunulmaktadır:

Cevap 1- 10 Aralık 2003 tarihli ve 5018 sayılı Kamu Mali Yönetimi ve Kontrol Kanunu'nda yer alan hedefler doğrultusunda; Devlet Planlama Teşkilatı (DPT) Müsteşarlığı tarafından hazırlanan ve 2006-2008 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Programda yer alan ;

- Girişimcilik, kalite, verimlilik, yenilikçilik ve işletmelerin teknolojiyi etkin kullanımı başta KOBİ'ler olmak üzere desteklenecektir,
- Finansal araçlar çeşitlendirilerek, işletme ve girişimcilerin uygun koşullarda finansman imkânlarına erişimi kolaylaştırılacaktır,
- İşletmelere yönelik fiziki altyapı ile teknoloji ve bilişim alt yapısı geliştirilecek, işletmelerin kümelenme ve ağ oluşturma girişimleri desteklenecektir,

hedeflerine yönelik olarak, KOSGEB'in 2006-2008 yıllarını kapsayan orta vadeli planı Maliye Bakanlığı tarafından hazırlanan Orta Vadeli Mali Plan'da yer alan bütçe imkanları dahilinde hazırlanmış ve DPT'ye gönderilmiştir. Bu kapsamda;

- 2006 yılında 7700 işletmeye 109.166.667.-YTL'lik destek, 2007 yılında 8355 işletmeye 118.895.000.-YTL'lik destek, 2008 yılında da 8660 işletmeye 123.365.000.-YTL'lik destek verilmesi planlanmıştır.
- KOBİ'lerin AB'deki işletmeler ile rekabet şansını yakalayabilmeleri için üretim aşamasından, pazarlara ulaşım aşamasına kadar her süreçte desteklenmesi için destek programları geliştirilmekte olup, teknolojilerini, pazar bilgilerini, mali tablolarını, finansman bilgilerini AB standartlarına uyarlamaları için bilgilendirme yapılmakta ve eğitim programları düzenlenmektedir. Özellikle de AB fonlarından KOBİ'lerin yararlanması için bilgilendirme işlemlerinin yoğun bir şekilde yapılmasına yönelik çalışmalar planlanmaktadır.
- KOBİ'lerin büyük bir çoğunluğu hangi kaynaklardan bilgi alabileceklerini, hangi yollarla dışa açılabileceklerini, nereden finansman sağlayabileceklerini bilmemektedirler. KOBİ'lerin uluslararası pazarlara ulaşabilmeleri ise teknolojiden yeterince faydalanmaları ile mümkün olabilir. Bu açıdan elektronik ticaret, KOBİ'lere yeni pazarlara girme şansını tanımakta ve esnek yapılarından dolayı müşteri beklentilerini daha hızlı bir şekilde karşılayabilme olanağını sunmaktadır. Malların dış pazarlarda tanıtılması için önemli bir araç olan uluslar arası fuar ve sergilere katılım ise KOBİ'lerin ufkunu genişletmekte, onlar için hem vitrin hem de pazaryeri görevini yapmaktadır. İşte tüm bu gerçeklerden hareketle KOSGEB Destekleri 8 ana başlık altında toplanmıştır. Bu destekler sırasıyla, Danışmanlık ve Eğitim Destekleri, Teknoloji

Geliştirme ve Yenilik Destekleri, Bilişim Destekleri, Kalite Geliştirme Destekleri, Pazar araştırma ve İhracatı Geliştirme Destekleri, Uluslararası İşbirliği Geliştirme Destekleri, Bölgesel Kalkınma Destekleri, Girişimciliği Geliştirme Destekleridir. AB'ye giriş sürecinde etkin ve verimli bir şekilde bu desteklerin verilmesine devam edilecektir.

- KOBİ'ler için nihai hedef olan küresel açılım için, uluslararası eşleştirme programları yoluyla yurtdışı işbirliği imkânlarının artırılması, uluslararası projelerde ve özellikle AB projelerinde yer alınması, ulusal kurumlarla işbirliği protokolleri yoluyla ulusal düzeyde sinerjinin artırılması kapsamında Eşleştirme Merkezlerinin kurulmasına ilişkin bir Model geliştirilmiştir. Eşleştirme Merkezi Modelinin mantığı, KOBİ'lerin yabancı ülkelerdeki firmalarla ticaret, ortak yatırım, teknoloji transferi gibi konularda işbirliği yapmalarıdır. Bu bağlamda yeni bir destek programı da devreye sokulmuş ve AB üyesi ülkeler ile işbirliği ve iş ortaklığı geliştirmeleri için eşleştirme desteğinden yararlanmaları plana alınmıştır.
- Avrupa Birliğine giriş sürecinde gerek bankacılık sektörünü gerekse KOBİ sektörünü yakından ilgilendiren BASEL II standartları KOBİ'leri, ciddi boyutta etkileyecek, bu gün dahi zor olan kredilendirme koşullarını daha da ağırlaştıracaktır. Bu kapsamda KOBİ'lerin finansal planlama, finansal denetim, işletme sermayesi, sermaye bütçelemesi, yatırımlar, borç yönetimi, finansal yönetim gibi konulardaki eksikliklerinin giderilmesi ve Basel II standartları hususunda bilinçlendirilmesi gerekmektedir. Bu bağlamda KOBİ'leri bilgilendirmek ve bilinçlendirmek üzere eğitim programları plana alınmıştır.

Cevap 2- Çok yönlü cevap verilmesi gereken bu sorunun Bakanlığımızı ilgilendiren boyutu olan ve istihdamın beşiği sayılan, teknolojik gelişmelere yatkınlıkları, ekonomik dalgalanmalardan daha az etkilenmeleri, talep değişiklikleri ve çeşitliliklerine kolay uyum sağlamaları açısından ülkemizde dinamik bir ekonomi oluşmasının en büyük etkeni olan KOBİ'lerde kayıt dışı istihdamı kayıt içine almak amacı ile bir proje geliştirilmiş ve "Kayıtlı Eleman İstihdamını Teşvik Projesi - KOBİ Destekleme Kredisiz Programı" hayata geçirilmiştir. Bu program; KOBİ'lerin kayıt içi çalışmalarını teşvikten, nitelikli ve kayıtlı işgücü istihdamının artırılmasına yönelik olarak kredi mekanizmalarının oluşumunda uygun koşullarda finansal destek sağlanması amacıyla KOBİ'lere sıfır faizli istihdam kredisiz verilmesine yönelik olup, VAKIFBANK ile Protokol imzalanmış ve kredi uygulaması başlatılmıştır. Aynı zamanda KOBİ'leri BASEL II sürecine hazırlamak ve işletmelerin kredi kaynaklarına ulaşımını kolaylaştırmak için sıfır faizli kredi imkânlarına yönelik destekleme çalışmalarına devam edilecektir. Bu bağlamda; sıfır faizli ihracat kredisiz verilmesine yönelik olarak Vakıfbank, Ziraat Bankası ve Halk Bankası ile imzalanan Protokoller kapsamında destekleme faaliyetlerine devam edilecektir.

Cevap 4- Hükümetimizin 2006-2007-2008 yıllarını kapsayan Orta Vadeli Planı DPT tarafından hazırlanmış ve Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Söz konusu planının IV. Bölümünde yer alan sektörel politikalar bölümünde de imalat sanayiye ilgili politikalar belirlenmiş ve "İmalat sanayinin dışa dönük, dinamik ve rekabetçi bir yapıya kavuşması temel amaçtır. Bu çerçevede, özellikle rekabet gücü olan sektörlerde yenilikçiliğe ve ileri teknolojilerden daha çok yararlanılmasına, diğer sektörlerde ise mevcut yapıların dünya rekabetine hazır hale getirilmesine yönelik politikalar uygulanacaktır" denilmiş ve savunma, havacılık, makine, kimya, elektronik ve yazılım ile biyoteknoloji gibi bilgi ve teknoloji yoğun sanayilerin ağırlığına önem verilecektir denilmiştir. DPT tarafından hazırlanan uzun vadeli plan çalışmaları halen sürmekte olup özel ihtisas komisyonlarında hazırlanacak raporlarla son haline getirilecek olan uzun vadeli plan çalışmaları devam etmektedir.

Cevap 5- 'Kur politikalarının yeniden değerlendirilmesi' Bakanlığımız görev ve sorumluluk alanına girmemektedir.